

Obsah

1. ÚVOD	9
2. DIAGNOSTICKÝ ROZHOVOR	13
2.1. Základní zásady diagnostické práce	13
2.2. Strategie vedení rozhovoru	15
2.2.1. Úvod: uvítání, představení se, stručné vysvětlení důvodu rozhovoru	16
2.2.2. Explorace pomocí otevřených otázek, empatie a pozitivního posilování	16
2.2.3. Popis tělesných příznaků: co, kde, jak, kdy, jak často, modulátory – upřesnění pomocí cílených otázek	18
2.2.4. Psychologické a sociální koreláty tělesných příznaků: myšlenky, emoce, chování, sociální kontext, důsledky pro život	19
2.2.5. Předchozí léčba a vlastní pokusy o kontrolu nad příznaky	22
2.2.6. Somatické vyšetření	22
2.2.7. Shrnutí nálezů, zdůvodnění dalších vyšetření	22
2.2.8. Získání zpětné vazby: jak tomu pacient rozuměl	23
3. SOMATOFORMNÍ PORUCHY	25
3.1. Somatizační porucha	25
3.1.1. Diagnostická vodítka	26
<i>Kazuistika 1</i>	26
<i>Kazuistika 2</i>	27
3.1.2. Nejčastější příznaky	28
3.1.3. Etiologie a patogeneze	29
3.1.4. Průběh	32
3.1.5. Diferenciální diagnóza a komorbidita	32
3.1.6. Terapie	33
<i>Kazuistika 3</i>	35
3.2. Nediferencovaná somatizační porucha	37

3.2.1. Etiopatogeneze a terapie	37
<i>Kazuistika 4</i>	38
3.3. Hypochondrická porucha	39
3.3.1. Diagnostická vodítka	42
<i>Kazuistika 5</i>	42
<i>Kazuistika 6</i>	44
<i>Kazuistika 7</i>	45
3.3.2. Etiologie a patogeneze	46
3.3.3. Průběh	49
3.3.4. Diferenciální diagnóza a komorbidita	50
3.3.5. Terapie	52
3.4. Dysmorfofobie	57
3.4.1. Diagnostická vodítka	58
<i>Kazuistika 8</i>	58
3.4.2. Etiologie a etiopatogeneze	59
3.4.3. Diferenciální diagnostika a komorbidita	60
3.4.4. Průběh	61
3.4.5. Terapie	61
3.5. Somatoformní vegetativní dysfunkce	62
3.5.1. Diagnostická vodítka	63
<i>Kazuistika 9</i>	64
<i>Kazuistika 10</i>	65
3.5.2. Nejčastější příznaky u somatoformní vegetativní dysfunkce	66
3.5.3. Diferenciální diagnóza a komorbidita	66
3.5.4. Průběh	67
3.5.5. Terapie	67
3.6. Přetrvávající somatoformní bolestivá porucha	75
3.6.1. Diagnostická vodítka	76
<i>Kazuistika 11</i>	77
3.6.2. Etiologie a patogeneze	77
3.6.3. Diferenciální diagnóza a komorbidita	79
3.6.4. Průběh	80
3.6.5. Terapie	81
3.7. Jiné somatoformní poruchy	85

3.8. Somatoformní porucha nespecifikovaná	85
3.9. Neurastenie	86
3.9.1. Diagnostická vodítka	87
<i>Kazuistika 12</i>	87
3.9.2. Etiologie a etiopatogeneze	89
3.9.3. Průběh	90
3.9.4. Diferenciální diagnóza a komorbidita	90
3.9.5. Terapie	91
 4. TERAPIE	 101
4.1. Klinické vedení	101
4.2. Podpůrná psychoterapie	103
4.2.1. Vyslechnutí pacienta a tělesné vyšetření	106
4.2.2. Informace o tom, co je to somatoformní porucha	107
4.2.3. Povzbuzení a posílení naděje na zlepšení, vysvětlení možností léčby	109
4.2.4. Edukace o tělesných příznacích stresové reakce	110
4.2.5. Edukace o tom, co vede k udržování somatoformní poruchy	111
4.2.6. Nácvik relaxace	118
■ Podmínky pro dobrou relaxaci	118
■ Progresivní relaxace	123
■ Autogenní trénink	125
■ Podmíněná relaxace	130
■ Rychlá relaxace	131
■ Aplikovaná relaxace	131
■ Expozice	132
4.2.7. Ujasnění souvislostí stresujících událostí, změn nebo problémů v životě s rozvojem a udržováním poruchy	134
4.2.8. Podpora adaptivních strategií jak řešit problémy v životě	134
4.3. Farmakoterapie	136
4.3.1. Antidepresíva	138
4.3.2. Neuroleptika	141
4.3.3. Anxiolytika	144
4.3.4. Jiné léky	144

4.4. Dynamické psychoterapie	148
4.5. Skupinová psychoterapie	150
4.6. Rodinná systemická terapie	150
4.7. Kognitivně behaviorální terapie	151
5. ZÁVĚR	153
LITERATURA	155
REJSTŘÍK	159